

Ζήσιμος Ημερολόγιο

Λορεντζάτος:

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Ζώντας ανάμεσα στα ερείπια

<https://epopteia.gr/148/zisimos-lorentzatos-imerologio/>

Αθήνα 1951

Κάμιρος! πρόβαλες πεθαμένη κάτω από τὰ χωράφια, λησμονημένη
...ἀπ' ὅλους κι ἀπὸ τὸν Ὅμηρο.

Μόνο μιὰ λέξη στὴν Ἰλιάδα...

καθὼς λέει ὁ ποιητής, **αργινόεντα Κάμιρον** χαμένη μέσα στὴν
πολεμικὴ παράταξη τῶν Ἑλλήνων. Ἐνα πρωινὸ (σὰν κι ἐτοῦτο) ἐδῶ
καὶ κάμποσα χρόνια, ἡ μοναδικὴ τοποθεσία προδόθηκε, τὴν
πατήσανε τὰ ἰνιὰ τῶν ἀλετριῶν καὶ τὰ κατσικίσια ποδήματα τοῦ
Ροδίτη. Πρόβαλες ἀχαμνὴ σὰν τὰ κολυβογράμματα ποὺ προβάλλουνε
μιὰ μέρα, ξύσε ξύσε, πάνω στὰ παλίμψηστα τῶν καλογέρων. Τί νὰ
γράψει κανεῖς γιὰ σένα;

Ἀπὸ τὰ προπύλαια ποὺ σὲ κοιτάζω, μέσα στὸ ἄδειο πιάτο τοῦ
χτεσινοῦ κάμπου, εἶσαι ἡ τέλεια νέκρα. Δίνεις τὴν ἰδέα τῆς
ἀνακομιδῆς ἐνὸς μεγαθήριου ποὺ τὰ κόκκαλά του ἀφεθήκανε
σκόρπια, ξεραμένα στὴν τοπογραφία σου (κάτι παρόμοιο, δίχως
ἄλλο, θὰ περιμαζεύανε στὸ ἀκρογιάλι τῆς Ἐπιδαύρου ἀπὸ τὸ θεριὸ
ποὺ σπάρραξε τὸν Ἰππόλυτο). Τοῦ ῥχεται ἡ ὄρεξη τοῦ προσκυνητῆ
νὰ σὲ πλύνει μὲ κρασὶ ὅπως τοὺς πεθαμένους, ἢ νὰ σὲ
συναρμολογήσει γιὰ τὶς προθῆκες τοῦ παλαιοντολογικοῦ μουσείου.

Ἀπὸ τὴ δωρικὴ σου δύναμη διαβάζω μισοσβησμένα λίγα ὀνόματα
ἀθλητῶν σὲ μιὰ στήλη (σὰν ἐκεῖνα ποὺ διάλεγε γιὰ τὰ ποιήματά
του ὁ Καβάφης• τὰ ξεχάσανε ἐκεῖ, δὲ λέγανε τίποτα στοὺς
ἀρχαιολόγους), καὶ τὰ συλλαβίζω φωναχτά, σὲ λίγο, γιὰ νὰ διώξω
ἀπὸ τὴν περιδιάβασή μου κάθε προσθετὴ ἰδέα μυστικότητας καθὼς
τριγυρίζω μέσα στὰ λαγούμια τοῦ ὑδραγωγείου σου, ἴδιες
κατάξερρες χριστιανικὲς κατακόμβες. Μονάχα ἡ Πομπηία, ἀλλὰ μὲ
ἓνα τόνο μαυρίλας ἢ καφαλιασμένου δέντρου ποὺ ἐσὺ δὲν ἔχεις,

μοῦ εἶχε δώσει ἄλλοτες αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἀπόλυτης νέκρας, τῆς νέκρας γυμνῆς, – Κάμιρος! σκαραβαῖε τοῦ Αἰγαίου, ποῦ σὲ τραγουδάει ἀφανέρωτο κάπου ἐδῶ κοντά, μὲ φόντο τὴ θάλασσα, ἕνα μπαλασσωμένο τζιτζίκι! [...]

Χαμένος βαθιὰ στὸ δάσος τοῦ Προφήτη Ἡλία.

Σὰν ἀπὸ ζωγραφισμένο τζαμιλίκι ἐκκλησιᾶς, παντοῦ στὰ πουρνάρια, στὸ γλιστερὸ πούσι, τὰ χρώματα πέφτουνε ὡς τὴν παραμικρότερη χούνη ἐκείνου τοῦ θάμνου. Τρυπημένα ἀπὸ τὴ λόγχη τοῦ ἡλίου, τὰ πλαγιόκλαδα κυπαρίσσια καὶ στὴν πιὸ ἀπότομη κατηφόρα, φυλᾶνε σταθερὰ τὴν ἰδέα τοῦ κατακόρυφου. Ἡ ἀτμόσφαιρα τέτοια, ποῦ χωρὶς νὰ τὸ θέλεις, ὅπως κάθεσαι ξαπλωμένος ἀρχίζεις νὰ παραφυλᾶς. Μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα κάνεις ἀνάποδα ὀλόκληρη τὴ διαδρομὴ τοῦ εἴδους, καὶ ἀπὸ τὴν προῖστορικὴ σπηλιά σου περιμένεις τὸ θήραμα. Τὸ ἀφτί σου γίνεται χωνί. Προσέχεις τὰ πάντα. Παραμονεύεις, οἱ αἰσθήσεις σου ἀνεβασμένες πάνω σὲ κατάρτια. Νὰ ὁ πρόγονος. Μέσα σου τεντώνεται, ὕστερα ἀπὸ αἰῶνες προῖστορικοῦ ὕπνου, τὸ παμπάλαιο ἔνστιχτο τοῦ κυνηγιοῦ. Ἄν σὲ λησμονοῦσαν ἐδῶ τοὺς χειμωνιάτικους μῆνες, σιγὰ σιγὰ, θὰ σχεδιάζεις στὸ βράχο κανένα βόνασο τῆς Dordogne. Πήγαινες περίπατο καὶ βρέθηκες στὸ καρτέρι.

Νεκροφάνειες.

Τότε σπάσανε δυὸ φύλλα στὸ δάσος• ξεφουσκώνοντας τὴν ἠσυχία. Ἡ ἀναπνοή σου σταμάτησε. Ἀνεξήγητο, συλλογίστηκες, πόσο ἀπόλυτη μπορεῖ νὰ γίνεῖ ὅταν τὴ βγάλουμε ἀπὸ τὴ χρήση της, ἡ ἀσυνειδησία μιᾶς μηχανῆς (ἀλήθεια πῶς γίνεται ν' ἀγαπᾶμε ἀκόμα ἓνα πουλί, ἢ νὰ ἀκοῦμε δύο φύλλα ποὺ πέφτουν, μαθημένοι στοὺς βομβαρδισμούς;). Ἡ ἀναπνοή σου μοιάζει μὲ τοὺς παλμούς μιᾶς λαστιχένιας κύστης πού, στὸ σύγχρονο χειρουργεῖο, ἐξωτερικεύει τὴν καρδιά τοῦ χειρουργημένου. Περιμένεις. Τίποτα. Ξέρεις πῶς τὸ μέρος ἔχει λάφια• λίγη ὥρα πρὶν ἔψαχνες γιὰ κανένα λαφοκέρατο. Θὰ ἴδεῖς; Τίποτα: ἓνα κασιόκι μαρμαρωμένο ἀντίκρυ, στὸ ξέφωτο τοῦ δάσους, κοιτάζει κατὰ σένα μὲ μεγάλη προσοχή. Δὲ σαλεύει. Δὲ σαλεύεις. Καμιὰ ἔνδειξη. Μονάχα τὸ φῶς ρέει ἀκατάπαυτα. Ὅπως μιὰ παλίρροια. Τὸ κασιόκι ζωντανεύει. Τὸ σπανὸ του γένηνι κάθε τόσο τραβάει παύλες κάτω ἀπὸ τὸ σαγῶνι του, ποὺ ἀλέθει πλάγια. Ὅπως τὸ ψαλλίδι.

Κοιταζόσαστε ἀνόητα ὥρα πολλή.

Τέλος ὁ ἀντίπαλός σου, σὰ νὰ φοράει τὸ παλτό του ἢ κάτι τέτοιο, παίρνει τὴν κατηφόρα μ' ἓνα ὕφος μαθητευόμενου μάγου καὶ χάνεται ἀπὸ τὸν τόπο. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. Ὅπως πέφτουμε σ' ἓνα πηγάδι.

[...]